

ΑΡ. 3561ΑΡ. ΑΠΟΦΑΣΗΣ 32

Αριθμός 6829

Ο ΠΕΡΙ ΕΛΕΓΧΟΥ
ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΝΟΜΟΣ
(ΝΟΜΟΙ 30(Ι) ΚΑΙ 122(Ι) ΤΟΥ 2001)

Απόφαση δυνάμει του άρθρου 21

Ο Έφορος Δημοσίων Ενισχύσεων, ασκώντας τις εξουσίες που του παρέχονται δυνάμει του άρθρου 21 των περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων Νόμων του 2001, εκδίδει την ακόλουθη απόφαση:

Τίτλος: Ενίσχυση Εξαγωγέων Κυπριακού Φορτίου.

1. Διαδικασία:

Στις 29 Οκτωβρίου 2001 κοινοποιήθηκε από την Αρχή Λιμένων Κύπρου, ως Αρμόδια Αρχή, στον Έφορο Δημοσίων Ενισχύσεων πρόγραμμα ενισχύσεων το οποίο φέρει τον τίτλο "Ενίσχυση Εξαγωγέων Κυπριακού Φορτίου". Η κοινοποίηση έγινε σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 21 των περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων Νόμων του 2001 (εφεξής καλούμενων ως ο "Νόμος") και του περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων (Διαδικασία Κοινοποίησης) Διατάγματος του 2001. Το πρόγραμμα βρισκόταν σε ισχύ κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος του Νόμου (30.4.2001) και ως εκ τούτου, με βάση το άρθρο 21, αποτελεί υφιστάμενο πρόγραμμα.

2. Περιγραφή του κοινοποιηθέντος προγράμματος ενισχύσεων:

- (α) Αρμόδια Αρχή υπεύθυνη για την εφαρμογή της κοινοποιηθείσας ενίσχυσης είναι η Αρχή Λιμένων Κύπρου.
- (β) ο στόχος της κοινοποιηθείσας ενίσχυσης είναι η ενίσχυση του κυπριακού εξαγωγικού εμπορίου που γίνεται μέσω των κυπριακών λιμένων.
- (γ) η ενίσχυση χορηγείται με τη μορφή μειωμένης χρέωσης δικαιωμάτων, από την Αρχή Λιμένων Κύπρου, των εμπορευμάτων που εξάγονται από την Κύπρο μέσω των κυπριακών λιμένων σε σχέση με τα εμπορεύματα που εισάγονται σε αυτή.
- (δ) δικαιούχοι της κοινοποιηθείσας ενίσχυσης είναι όλοι οι εξαγωγείς οι οποίοι εξάγουν εμπορεύματα μέσω των κυπριακών λιμένων.
- (ε) το επιλέξιμο κόστος είναι το κόστος των λιμενικών δικαιωμάτων που καταβάλλονται από τους εξαγωγείς εμπορευμάτων.
- (στ) το πρόγραμμα ισχύει από το 1976 και έχει απεριόριστη διάρκεια.
- (ζ) η κοινοποιηθείσα ενίσχυση έχει ως νομική βάση τον Κανονισμό 4 των περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Καταβλητέα Δικαιώματα) Κανονισμών του 1976 μέχρι 2001, στον οποίο προβλέπεται η καταβολή μειωμένων δικαιωμάτων για τα προϊόντα που, εξάγονται σε σχέση με τα ομοειδή προϊόντα που εισάγονται.
- (η) υπάρχει απώλεια εσόδων από την Αρχή Λιμένων Κύπρου, στο βαθμό που καταβάλλονται σε αυτή χαμηλότερα δικαιώματα από τους εξαγωγείς εμπορευμάτων σε σχέση με τους εισαγωγείς.

- (θ) δεν προβλέπεται επιστροφή της ενίσχυσης·
- (ι) τα μέσα παροχής πληροφοριών και ελέγχου που διαθέτει η Αρμόδια Αρχή είναι η κατάθεση σε αυτή των εντύπων για σκοπούς υπολογισμού των σχετικών δικαιωμάτων·
- (ια) δεν προβλέπεται σώρευση με άλλα σχέδια ενισχύσεων.
3. Αξιολόγηση της ενίσχυσης που κοινοποιήθηκε:
- (α) Σύμφωνα με το άρθρο 2 του Νόμου, "δημόσια ενίσχυση" σημαίνει την οικονομική ενίσχυση που χορηγείται υπό οποιαδήποτε μορφή, άμεσα ή έμμεσα, από το Δημόσιο ή με πόρους του Δημοσίου και που νοθεύει ή απειλεί να νοθεύσει τον ανταγωνισμό δια της ευνοϊκής μεταχείρισης ορισμένων επιχειρήσεων ή ορισμένων κλάδων παραγωγής.
- (β) Η κοινοποιηθείσα ενίσχυση συνιστά δημόσια ενίσχυση διότι ικανοποιεί σωρευτικά τις προϋποθέσεις του Νόμου—
- (i) Χορηγείται έμμεσα από το Δημόσιο, διότι τα μειωμένα δικαιώματα που εισπράττει η Αρχή Λιμένων Κύπρου για τα εισαγόμενα εμπορεύματα σημαίνουν απώλεια δημόσιων εσόδων, εφόσον η Αρχή Λιμένων Κύπρου είναι φορέας ελεγχόμενος από το Δημόσιο.
- Η Αρχή Λιμένων Κύπρου εγκαθιδρύθηκε και λειτουργεί σύμφωνα με τους περί Αρχής Λιμένων Κύπρου Νόμους του 1973 μέχρι 1997. Σύμφωνα με τα άρθρα 4 και 5 του ως άνω αναφερόμενου νόμου, η Αρχή Λιμένων Κύπρου αποτελεί νομικό πρόσωπο και διοικείται από εννιαμελές Διοικητικό Συμβούλιο τα μέλη του οποίου διορίζονται από το Υπουργικό Συμβούλιο μετά από πρόταση του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων. Επιπλέον, σύμφωνα με το άρθρο 5(3) του νόμου, το Υπουργικό Συμβούλιο δύναται καθ' οιονδήποτε χρόνο να τερματίσει τη θητεία των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου ενώ, σύμφωνα με το άρθρο 14(5), ο Υπουργός Συγκοινωνιών και Έργων κατέχει την εξουσία να εκδώσει διάταγμα με το οποίο να μεταβιβάσει σε αυτόν τις αρμοδιότητες της Αρχής ή μέρος αυτών. Συνεπώς, με βάση το πιο πάνω νομικό πλαίσιο, η λειτουργία της Αρχής Λιμένων Κύπρου ελέγχεται απόλυτα από το Δημόσιο και, ως εκ τούτου, οι πόροι που χορηγούνται από αυτή αποτελούν δημόσιους πόρους·
- (ii) συνιστά οικονομική ενίσχυση, αφού τα μειωμένα δικαιώματα που καταβάλλονται από τους εξαγωγείς εμπορευμάτων στην Αρχή Λιμένων Κύπρου, τους απαλλάσσουν από ένα μέρος του κόστους εξαγωγής ανά μονάδα προϊόντος, το οποίο θα έπρεπε οι ίδιοι οι εξαγωγείς να επωμισθούν. Η οικονομική αυτή ενίσχυση δε θα είχε ληφθεί υπό τις κανονικές συνθήκες της επιχειρηματικής δραστηριότητας των πιο πάνω δικαιούχων·
- (iii) συνιστά ευνοϊκή μεταχείριση ορισμένων επιχειρήσεων ή κλάδων παραγωγής κι

αυτό γιατί η ενίσχυση δε χορηγείται σε όλα τα εμπορεύματα που διακινούνται μέσω των λιμένων της Κύπρου αλλά περιορίζεται στα εξαγόμενα εμπορεύματα, άρα το μέτρο είναι επιλεκτικό·

- (iv) τέλος, το κοινοποιηθέν πρόγραμμα νοθεύει ή απειλεί να νοθεύσει τον ανταγωνισμό, κι αυτό γιατί τα μειωμένα δικαιώματα που καταβάλλουν οι εξαγωγείς μειώνουν το κόστος μεταφοράς των εξαγόμενων από την Κύπρο προϊόντων, με αποτέλεσμα να διατίθενται στις διεθνείς αγορές σε ανταγωνιστικότερες τιμές από αυτές που θα προέκυπταν χωρίς την ύπαρξη της ενίσχυσης. Κατά συνέπεια, η κοινοποιηθείσα ενίσχυση νοθεύει τον ανταγωνισμό στις διεθνείς αγορές μεταξύ των εξαγόμενων από την Κύπρο προϊόντων και των προϊόντων άλλης προέλευσης.
- (γ) Εφόσον από τα ανωτέρω προκύπτει ότι η κοινοποιηθείσα ενίσχυση συνιστά δημόσια ενίσχυση σύμφωνα με τις διατάξεις του Νόμου, εξετάστηκε κατά πόσο αυτή ανήκει στις κατηγορίες ενισχύσεων που δεν εμπίπτουν στις διατάξεις του Νόμου σύμφωνα με το άρθρο 6 του Νόμου.
- Όσον αφορά την πρώτη κατηγορία ενισχύσεων που προνοεί το άρθρο 6 του Νόμου, δηλαδή τις δημόσιες ενισχύσεις προς τη γεωργία, την κτηνοτροφία και την αλιεία, κρίθηκε ότι, στο βαθμό που δικαιούχοι της ενίσχυσης είναι εξαγωγείς γεωργικών, κτηνοτροφικών και αλιευτικών προϊόντων ή προϊόντων πρώτης μεταποίησης των ανωτέρω κλάδων παραγωγής, οι ενισχύσεις αυτές δεν εμπίπτουν στις διατάξεις του Νόμου και άρα δεν απαιτείται προηγούμενη έγκριση του Εφόρου.
- Όσον αφορά τη δεύτερη κατηγορία ενισχύσεων που προνοεί το άρθρο 6 του Νόμου, δηλαδή τις δημόσιες ενισχύσεις προς τις επιχειρήσεις, που ανήκουν άμεσα ή έμμεσα καθ' αποκλειστικότητα σε αλλοδαπούς και οι οποίες κτώνται το εισόδημά τους από πηγές εκτός της Δημοκρατίας, κρίθηκε ότι, εφόσον οι πιο πάνω επιχειρήσεις κτώνται το εισόδημα τους από πηγές εκτός της Δημοκρατίας, δεν μπορούν να δραστηριοποιηθούν στον τομέα του εξαγωγικού εμπορίου στη Δημοκρατία.
- (δ) Λαμβανομένων υπόψη των πιο πάνω, εξετάστηκε περαιτέρω σε ποια κατηγορία ενισχύσεων, από τις κατηγορίες που προνοούν τα άρθρα 4, 5 και 5Α του Νόμου, ανήκει η κοινοποιηθείσα ενίσχυση.
- Αρχικά εξετάστηκε κατά πόσο η κοινοποιηθείσα ενίσχυση εμπίπτει στις κατηγορίες των ενισχύσεων του άρθρου 4 του Νόμου που ο Έφορος υποχρεούται να εγκρίνει. Επειδή η ενίσχυση παρέχεται στους εξαγωγείς εμπορευμάτων μέσω των λιμένων της Κύπρου με σκοπό την ενίσχυση του κυπριακού εξαγωγικού εμπορίου, κρίθηκε ότι δεν εμπίπτει σε καμία από τις πέντε κατηγορίες που ορίζει το άρθρο 4.
- Στη συνέχεια εξετάστηκε κατά πόσο η κοινοποιηθείσα ενίσχυση εμπίπτει στην κατηγορία των "ενισχύσεων για εξαγωγές" που δυνάμει του άρθρου 5Α του Νόμου ο Έφορος δεν εγκρίνει. Σύμφωνα με το άρθρο 2 του Νόμου, ενίσχυση για

εξαγωγές σημαίνει δημόσια ενίσχυση, που συνδέεται άμεσα με τις εξαγόμενες ποσότητες, τη δημιουργία και λειτουργία δικτύου διανομής ή τις τρέχουσες δαπάνες εξαγωγικής δραστηριότητας. Η κοινοποιηθείσα ενίσχυση αφορά το κόστος εξαγωγής ανά μονάδα προϊόντος, συνεπώς αποτελεί δημόσια ενίσχυση που συνδέεται άμεσα με τις εξαγόμενες ποσότητες. Ως εκ τούτου, κρίθηκε ότι αποτελεί ενίσχυση για εξαγωγές, η οποία εμπίπτει στην απαγόρευση του άρθρου 5Α.

Ο Έφορος τέλος εξέτασε κατά πόσο μετά την κατάργηση του προγράμματος αυτό θα μπορούσε να χορηγηθεί ως ενίσχυση de minimis, με βάση τα άρθρα 2 και 7 του Νόμου, ενίσχυση δηλαδή προς μια επιχείρηση που λόγω του πολύ μικρού ύψους της (συνολικά κάτω από £57.000) δεν επιφέρει ή δεν μπορεί να επιφέρει αισθητή νόθευση στον ανταγωνισμό. Κρίθηκε ότι, σύμφωνα με το άρθρο 2 του Νόμου, η κοινοποιηθείσα ενίσχυση, εφόσον αποτελεί ενίσχυση για εξαγωγές, δεν μπορεί να χορηγηθεί ως ενίσχυση de minimis.

4. Απόφαση:

Για τους λόγους αυτούς,

Ο ΕΦΟΡΟΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ ΤΑ ΕΞΗΣ:

A. Το κοινοποιηθέν πρόγραμμα ενισχύσεων με τίτλο " Ενίσχυση Εξαγωγέων Κυπριακού Φορτίου " συνιστά δημόσια ενίσχυση, σύμφωνα με το άρθρο 2 του Νόμου. Η ενίσχυση αυτή, σύμφωνα με το άρθρο 6 του Νόμου, δεν εμπίπτει στις διατάξεις του Νόμου στο βαθμό που δικαιούχοι της ενίσχυσης είναι εξαγωγείς γεωργικών, κτηνοτροφικών και αλιευτικών προϊόντων ή προϊόντων πρώτης μεταποίησης των ανωτέρω κλάδων παραγωγής.

Όσον αφορά το υπόλοιπο μέρος του προγράμματος, η ενίσχυση αυτή εμπίπτει στις κατηγορίες δημοσίων ενισχύσεων που προνοεί το άρθρο 5Α του Νόμου, τις οποίες ο Έφορος δεν εγκρίνει. Ως εκ τούτου, εκδίδεται αρνητική απόφαση. Σύμφωνα με το άρθρο 21 του Νόμου, το κοινοποιηθέν πρόγραμμα ενισχύσεων θα εξακολουθεί να ισχύει το αργότερο μέχρι τις 30.4.2003 οπότε θα πρέπει να καταργηθεί.

Αποφασίζεται, τέλος, ότι μετά την κατάργησή του το κοινοποιηθέν πρόγραμμα δε δύναται, με βάση το Νόμο, να χαρακτηριστεί από την Αρχή δια Αρχή ως ενίσχυση "de minimis".

B. Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στην Αρχή Λιμένων Κύπρου.

Λευκωσία, 13 Δεκεμβρίου 2001.

ΧΡ. ΑΝΔΡΕΟΥ,

Έφορος Δημοσίων Ενισχύσεων.

E.Δ.Ε. 25.06.002.32 (171.1.2.22.2.1.5)